

Verslag buurtbijeenkomst 27 mei 2025 in verband met wijziging van melkveehouderij naar akkerbouw- en recreatiebedrijf en woningbouw op perceel Haarweg 12/12A in Tonden

19.30 tot 21 uur - in de stal van familie Brouwer op Haarweg 12 te Tonden

Aanwezig: ongeveer 35 buurtbewoners en de initiatiefnemers Pieter Brouwer en Sander Bosman.

In samenspraak is deze bijeenkomst door Bob Koster (buurtbewoner, Haarweg 11), Pieter Brouwer en Sander Bosman georganiseerd. Bob opent de bijeenkomst en licht het doel en de opzet van de avond toe. Het doel is twee ledig: informeren over de ontwikkelingen op het bedrijf en ophalen van de eerste reacties van de aanwezigen en hier gezamenlijk het gesprek over te hebben.

Pieter Brouwer en Sander Bosman verzorgen het eerste deel van de avond: geven aan van waaruit het plan voor deze ontwikkelingen is ontstaan en hoe dat er op dit moment uitziet:

Huidige situatie:

Pieter heeft een melkveebedrijf met 80 melkkoeien en 40 stuks jongvee. Het bedrijf levert planetproof melk. Qua oppervlakte gras en met het verbouwen van maais is het bedrijf grotendeels zelf voorzienend. Sander werkt al enkele jaren parttime mee op het bedrijf en er wordt gekeken naar mogelijkheden voor bedrijfsoverdracht. Vanwege de ligging dicht bij N2000 gebied en de stikstofuitstoot is het bedrijf aangemerkt als piekbelaster. Pieter heeft ervoor gekozen om het melkveehouderij deel te beëindigen, gebruikmakend van de Lbv+ regeling. De melkkoeien zijn nu net weg en de melkstal wordt binnenkort gesloopt. Pieter wil nog lang niet stoppen met boeren en gaat verder met akkerbouw. Wel willen Pieter, Klazien en Marjolein in een dorp gaan wonen. De bedrijfswoning, overige opstallen en deel grond wordt door Brouwer verkocht aan familie Bosman. Deel van de grond wordt verkocht aan Natuurmonumenten en terug verpacht aan Sander.

Ontwikkeling agro-ecologisch landgoed:

Op de huiskavel wordt een nieuw landgoed ontwikkelen van 25 ha. Waar natuur en landbouw meer samengaan en er biologisch wordt geteeld. De bestemming wordt omgevormd tot status landgoed.

Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

- Behoud van de twee huidige bedrijfswoningen
- Op de plek waar de stal wordt gesloopt willen we schuurwoningen bouwen, met daarin 3 wooneenheden.
- Op het erf (1,5 ha) willen we de mogelijkheid bieden voor het plaatsen van 3 tiny houses voor startende agrarische ondernemers. Zij kunnen ook een deel van de grond pachten.
- Realisatie en verkoop van een woningbouwperceel aan de Haarweg (Ingetekend tussen Haarweg 12 en 14)
- Aanleg van een voedselbos met daarin 10 natuurkampeerplekken en 4 trekkershutten (ca. 1,5 ha).
- Aanleg ca 25 parkeerplaatsen
- Hierbij hoort ook een sanitair gebouw bij met daarin een kookgelegenheid. Het plan is om met de gasten te oogsten van het voedselbos, om zo in een (deel van) een maaltijd te kunnen voorzien. De plekken zijn open van april tot oktober.
- Aanleg van nieuwbos (ca. 8 ha).
- Aanplant en exploitatie Agroforestry; rijen (noten)bomen en struiken, met daar tussen rijen akkerbouw (ca. 4 ha).
- Boomweides: Weiland met verspreid groepjes bomen en struiken waarop (ingeschaard) vee loopt. (ca. 10 ha.)
- Aanleg wandelpad tussen landgoed Voorstonden en Haarweg

Onderliggend project 'Klimaatboerderij 2050-2100' voor aanleggen/ vergroten van waterwegen t.b.v. waterberging en klimaat adaptatie.

Na de uiteenzetting van dit plan worden er een aantal informatieve vragen gesteld onder andere: Het onderdeel van het plan voor de aanleg van vijvers en een beek en of die verbonden zijn aan de vervuilde beken van de papierindustrie. Antwoord: De sloten in het gebied staan los van de (vroeger)vervuilde Eerbeeksebeek-Voorstondensebeek.

En is het idee dat er ook gezwommen gaat worden in de vijvers? Antw. De waterpartijen worden ingericht voor waterretentie, niet als zwemvijver.

Wordt er gebruik gemaakt van de Rood voor Rood regeling? Antw. Nee, deze is niet van toepassing
Op welke subsidies wordt er een beroep gedaan. Antw. Agroforestry subsidie van de provincie en regiodeal subsidie voor de klimaatboerderij voor klimaatadaptatie en het watervasthouden.

andere vragen: 'Komt er een publiek toegankelijk wandelpad over het terrein? Antw. We zijn in overleg met Natuurmonumenten om te komen tot een wandelpad tussen Huize Voorstonde en de Haarweg, bedoelt voor lokaalgebruik en campinggasten.

En 'Wie zijn de beoogde bewoners van de tiny houses?' antw. Startende agrarische ondernemers. en 'Hoe zit dat met de stikstof regelgeving als ook de bufferzone van 250 meter?'. Antw. Rijk wil een 250 meter zone en de provincie zones tot 500 meter. Het doel van deze zones is dat de stikstof uitstoot terug moet. Het nieuwe agro-ecologische landgoed dragen bij aan deze stikstof reductie. 'Is er al een Aerius berekening uitgevoerd voor de plannen?'. Antw. Nee, deze moet nog worden uitgevoerd.

Na deze vragenronde is er de gelegenheid om op het plan te reageren zowel 'wat spreekt je hierin aan?' en 'welke zorgen roept dit op?'. De reacties kunnen als volgt worden samengevat (in willekeurige volgorde):

- Het plan om een omslag te maken naar een agro/ecologische focus lijkt alle aanwezigen aan te spreken en krijgt sympathie. De beplanting van zowel bomen en struiken voor een voedselbos, de aanleg van watervoorziening en met deels ruimte voor kleinschalige akkerbouw vinden vele aanwezigen goed passen in het huidige landschap.
- Een handvol burens gaf aan het initiatief te steunen en te zien zitten. Deze reacties kwamen onder andere van collega agrariërs die ook zoeken naar een andere invulling voor hun bedrijf.
- Het merendeel van de buurtbewoners geeft aan grote zorgen én ook sterk negatieve gevoelens te hebben over specifieke onderdelen van het plan. Men vindt met name de impact van het huidige plan niet passend bij de natuurlijke en rustige omgeving, pal tussen Natura2000 gebieden.
- De zorgen zitten met name op de omvang van dit initiatief, waar zowel een (mini) camping bij de boer wordt gestart alsook het plan om te komen van twee bedrijfswoningen naar totaal negen permanente woningen! Niet duidelijk wordt, waarom er zoveel permanente woningen nodig zijn voor dit plan. Een aanwezige merkte op, dat de buurt blijkbaar de lasten moet dragen om dit initiatief gefinancierd te krijgen.
- Tevens wordt er een arbeidsintensief landbouwbedrijf opgezet, wat ook extra inspanningen nodig gaat vergen. Daarbij worden wandelingen aangeboden en workshops gegeven aan gasten alsook bezoekers.
- Andere zorgen betreffen de impact op de Haarweg en omgeving. Impact als het gaat om geluidsoverlast (van kampeergasten bijvoorbeeld), als het gaat om overlast van verkeer (de aanzuigende werking van de camping, de extra bewoners en oa de mensen voor workshops), als het gaat om de verdubbeling van het aantal vaste bewoners in de kern Tonden en met name rond de Haarweg (met zeven extra permanente woningen), als het gaat om de

gevolgen van recreatie op de fauna (de dassenburcht grenzend aan het perceel en aanwezige vossen bijvoorbeeld) en de impact op de aangrenzende Natura2000 gebieden.

- De inschatting die tijdens de avond werd gemaakt is dat in bepaalde periodes van het jaar, een toename van het aanwezige mensen op het perceel zal zijn van tussen de veertig en zestig.
- Is er wel stikstofruimte voor deze nieuwe bedrijfsactiviteiten? Sander Bosman geeft aan dat er bij het stoppen met het melkvee 15% stikstofrechten behouden blijft voor de nieuwe activiteit. Van uit de buurt is er twijfel of dit nog wel zo is na de uitspraak van de Raad van State.
- Deel van de nieuwe bedrijfsactiviteiten vindt plaats binnen 250 meter van Natura 2000, is dit wel toegestaan, gezien het huidige beleid van de provincie?
- Er worden zorgen geuit omtrent het aanpassen van de waterpartijen in verband met de vervuiling van de papierindustrie die vroeger door de beek is aangevoerd. Sander Bosman en Pieter Brouwer geven aan dat deze Eerbeeksebeek-Voorstondensebeek buiten het landgoed ligt en niet beroerd zal gaan worden.

Algemene reactie hierop door Pieter en Sander:

We hebben bewust gekozen om het recreatieve gedeelte beperkt te houden. De 7 extra permanente woningen op het erf zijn bedoeld voor mensen die een relatie hebben met het landgoed (startende ondernemer, (oudere)familie leden). We verwachten hier geen grote impact van op de omgeving. Naar onze mening sluiten deze plannen goed aan bij de nieuwe rijks- en provinciale beleidslijnen rondom N2000 gebieden.

Ten aanzien van het vervolg wordt door de bewoners de hoop uitgesproken dat dit de start is van een proces waarin samen gesproken zal blijven worden over wat (financieel) haalbaar, passend en realistisch is gezien het eigen karakter van het buurtschap Tonden en de Haarweg in het bijzonder.

Sander Bosman geeft aan dat hij een verslag van deze bijeenkomst zal meenemen in het principe verzoek naar de Gemeente Brummen.

Onder leiding van Bob Koster wordt er overlegd hoe er verder gesprekken met de bewoners plaats zullen vinden en in hoeverre de plannen aangepast kunnen worden.

Afronding om 21.00 uur. Na afloop wordt door een aantal mensen nog na gepraat.